

ségszerűen bűn.“ Majd hozzát teszi: „A szociológiában nem értéktételeket hozunk, hanem csak megállapítjuk ezt a jelenséget is, mint a társadalmi szerkezet átváltoztatásának egyik eszközét.“

P. Andrei szociológiáját a román tudományos irodalom, mint eseményt könyvelte s joggal: könyve a kérdés világirodalmi anyagának ismeretében készült, nemes tárgyilagossággal. A könyv szelleme: hagyományosan humanista. Ebben áll nevelő és építő ereje. (*Mezei Dezső*)

OLIVER BRACHFELD: EL EXAMEN DE LA INTELIGENCIA EN LOS NIÑOS. (Gerona, Madrid, 1936)

Ez a kis könyv filléres áron került forgalomba az egész spanyol nyelvterületen, és elsősorban a tanítók és tanárok számára íródott. Voltaképpen szerzőnek egy, a budapesti egyetem lélektani tárgyú pályázata-ra beküldött pályamunkája, még 1931-ből. Szerző is reáírhatta volna a spanyol nyelven nagy sikert aratott könyv fedelére, mint valaha Schopenhauer: „A budapesti m. kir. Pázmány Péter Tudományegyetem pályázatán pályadíjat *nem* nyert...“ (A pályázatra két mű érkezett be; a másikat egy katolikus pap írta).

A több, mint százoldalas könyvecske kevesebbet és többet hoz, mint amennyit címe ígér. *Kevesebbet* annyiban, hogy nem foglalkozik a kérdés gyakorlati megvilágításával; csupán annak elméletét adja. (Ezért a hiányért nem kárpótol a függelékben közölt két barcelonai *test* sem, amelyek különben nem is gyermekek intelligencia-vizsgálatának céljaira készültek, és különben is fogyatékosak). *Többet* pedig annyiban, hogy az intelligencia-vizsgálat egész kérdését kifejti az olvasó előtt, harminckilenc apró, világos, élénken írott és szellemes fejezetben.

Ha a szerző fentebb ismertetett művében joggal tiltakozik az ellen, hogy egyes polgári pszichotechnikusok tudományukat az osztályharc-szolgáltatába állítsák, ebben a könyvében utat mutat az igazán elfogulatlan pszichotechnikának. Binetből indul ki, akinek életművét még ma is irányadónak tartja és akit ugyyszólván rehabilitál. Vajjon mit ér az intelligencia, veti fel a kérdést, ha nem kérdezzük meg egyszersmind azt is: feltéve, hogy a kísérleti személy intelligens, vajjon *mire használja fel* az intelligenciáját? Az intelligencia vizsgálat ezzel túlnő a pszichotechnikai eljárások keretein, és a személyiség-vizsgálat részévé lesz, amelyből persze a mélység-lélektan és a karakterológia is ki kell, hogy vegye a maga részét.

A néhányoldalas függelék a temperamentumos kis dolgozat megírása óta megjelent irodalmat ismerteti összefoglalóan. Egyuttal állást foglal a kísérleti műveletek kapcsán kifejlődött azzal a rossz szokással szemben is, amely *túlértékeli* a gyorsaság-faktort a kitűzött feladatok elvégzésénél, míg a lassabban dolgozó gyermekeket és felnőtteket jogosulatlanul „lepontozza“. (*T. A.*)

BARTÓK BÉLA: NÉPZENÉNK ÉS A SZOMSZÉD NÉPEK ZENÉJE
(Népszerű zenefüzetek, 3. szám)

A zene hiveinek haladó seregében jóleső megállapítani, hogy korunk nagy muzsikusi szinte kivétel nélkül a társadalmi haladás hivei. Mint- ha a régi nagy mesterek örökségeként maradt volna rájuk ez a magatartás, akik közül pl. *Mozart* a korában forradalmi hitvallás számba menő szabadkőműves volt, *Beethoven* pedig mindvégig kitartóan szabad- elvű. Korukat a napjainktól elválasztó hosszú évszázad alatt a zene nagy mestereinek mindig küzdeniök kellett társadalmuk rossz tényezői ellen (az ifju *Wagner*) s a szervezett regresszió korában annál kimagas-